

Ивана Р. Гавриловић
gavrilovic@ubsm.rs
Адам Софронијевић
sofronijevic@unilib.rs

Прегледни рад
UDK 027.022:004.4
004.382.745
<https://doi.org/10.18485/bibliotekar.2020.62.1.1>

Универзитетска библиотека
„Светозар Марковић”, Београд

МОБИЛНЕ АПЛИКАЦИЈЕ У БИБЛИОТЕКАРСТВУ СА ПРИМЕРИМА ДОБРЕ ПРАКСЕ

Сажетак: Захваљујући брзом развоју технологија мобилних телефона и других преносивих уређаја (таблет, ајпод итд.), као и апликација за њих, данас је могуће оно што је доскора било незамисливо. Из своје куће или са неког другог места, у било које доба дана и ноћи, могуће је виртуелно прошетати се трезором библиотеке или музеја, прелистати дигитална издања старих и ретких књига, важних историјских докумената или рукописа. Такође, могуће је приступити дигиталној колекцији, претражити њен садржај, прочитати онлајн научни чланак, или пак обавити административни посао без одласка у библиотеку. Овај рад бави се апликацијама које све то омогућавају и њиховом употребом у области библиотекарства. Основни мотив је пружање подстрека библиотекама да прилагоде пословање савременим трендовима јер је чињеница да данас скоро сваки корисник библиотеке поседује и активно користи мобилни телефон и његове апликативне софтвере. Један део рада посвећен је различитим врстама мобилних апликација и анализом њихових карактеристика. Издвојено је и неколико примера добре праксе употребе мобилних апликација у националним и високошколским домаћим и страним библиотекама.

Кључне речи: библиотечке мобилне апликације, библиотеке – савремено пословање, мобилне технологије, електронски извори.

Увод

Живимо у доба када се бележи све већи раст броја мобилних уређаја и њихових корисника, а неретко један корисник поседује неколико уређаја. У почетку је основна намена ових уређаја била је за комуникацију, док је

сада, захваљујући новим функцијама и сложенијим могућностима, њихова употреба много разноврснија.

Мобилна апликација је софтвер који је кодиран и прилагођен за мобилне уређаје и њихове специфичне карактеристике. Апликације се могу пронаћи, преузети или ажурирати на платформи за дистрибуцију апликација.¹ Многе апликације су већ инсталиране на самим уређајима, док се друге накнадно преузимају. Постоји веома велики број апликација са различитим функцијама које корисник мобилног уређаја може пронаћи и користити: електронска пошта, календари, мобилне игре, програми за навигацију, апликације за праћење поруџбине, електронско плаћање, сервиси за повезивање са различитим установама и бројне друге. Број корисника мобилних уређаја и мобилних апликација је у сталном порасту, па је и тржиште мобилних апликација све развијеније.

Без икаквог двоумљења можемо рећи да готово сваки аспект савременог живота и рада укључује употребу мобилних уређаја и различитих сервиса на интернету. Ова чињеница је велика прилика за библиотеке да тренутне околности окрену у своју корист и модификују традиционалан начин пословања. Сегменти пословања у библиотекама су слојевити: административно-сервисне услуге; пружање различитих врста информација; формирање, одржавање и промовисање дигиталних колекција итд. Многе библиотеке поседују вредне збирке, спомен-собе, легате и посебне колекције где је приступ грађи и драгоценостима веома ограничен. Управо овако разнолик репертоар услуга које библиотеке пружају корисницима оставља простор за осмишљавање и дизајнирање најразличитијих апликација које могу да побољшају и унапреде њихово пословање.

Типови мобилних апликација: нативне, веб и хибридне апликације

„У овом тренутку на располагању су три типа мобилних апликација: нативне, веб и хибридне. Свака од поменутих има предности и недостатке, и од виталног је значаја схватити разлике међу њима како бисмо добили најбоље резултате.”²

¹ Google Play Store или App Store (iOS)

² Т. Manjula, „Library mobile apps: for effective services of library”, *Journal of library & information communication technology* Vol. 5, No .2 (2016): 19.

Нативне апликације

Овај тип апликације се преузима и инсталира на локалном меморијском простору за потребе специфичног оперативног система.³ То значи да је ова апликација изворно направљена за одређени тип оперативног система и у потпуности је прилагођена његовим потребама. Кодни језик апликације је, дакле, компатибилан са самим уређајем, тј. његовим оперативним системом (Java, C++ итд). Тако, на пример, апликација креирана за андроид неће бити подесна за ајфон и обратно.

Нативне апликације су изворно писане за одређени тип уређаја и оперативног система па су брзе, поуздане и обично са пријатним интерфејсом. Неке од ових апликација могу се користити без интернет везе. Инсталирају се на уређај и касније надограђују по потреби. Углавном имају омогућен приступ разним уређајима и функцијама телефона, попут његове камере, адресара, системских обавештења и других података. Недостатак ових апликација је неекономичност будући да су адаптиране само за једну врсту оперативног система. То за последицу има већи утрошак времена и новца за развој, као и за даљу надоградњу ових софтвера. Још једна мана ових апликација је то што се морају стално ажурирати, па старе верзије могу имати неправилности у функционисању. Дакле, требало би осмислити апликацију у неколико верзија компатибилних са различитим оперативним системима.

Веб-апликације

Када се некој веб-страници намењеној за рачунаре приступи са телефона, изглед на екрану може бити разочаравајући и у погледу дизајна и у погледу функционалности. Зато је неопходно кодни језик веб-апликација прилагодити новим потребама уређаја са много мањим екранима и перформансама. Веб-апликација за мобилне уређаје је, најопштије речено, страница на интернету прилагођена за мобилне телефоне, таблете и друге

.....
"There are three types of 'app' currently available: Native, Web and Hybrid. Each of these has its own advantages and disadvantages and it is vital to understand the differences in order to get the best results."

³ Т. Manjula, "Library mobile apps: for effective services of library", *Journal of library & information communication technology* Vol. 5, No. 2 (2016): 19.

уређаје са мањим екраном. „Поред или уместо мобилних апликација, неке компаније и организације развијају и мобилне верзије својих веб-локација које су боље оптимизоване за гледање на мобилним уређајима.”⁴ Странице, тј. апликацији, приступа се са претраживача на локалном уређају. За разлику од нативних апликација, није их потребно инсталирати у локалној меморији.

Оно што прави проблеме у развоју ових апликација јесте чињеница да се мобилни телефони развијају веома брзо, брже од рачунара, па се може лако догодити да новија верзија неког телефона није компатибилна са тренутном верзијом веб-апликације. Још једна слаба страна огледа се у прилично скромном дизајну и потпуној зависности функционисања од брзине интернета.

Хибридне апликације

Хибридне апликације⁵ обједињују неке карактеристике нативних апликација и неке карактеристике веб-апликација.⁶ Као код веб-апликација, јединствени код се пише и надограђује за све врсте уређаја и оперативних система. Прегледа се на вебу, а не на корисничком интерфејсу уређаја. Међутим, као код нативних апликација, преузима се и инсталира са платформе. Главна карактеристика хибридних апликација је да користе уређаје уграђене у телефоне. Мобилни уређаји имају уграђене хардверске додатке и сензоре и хибридне апликације управо користе могућности ових уређаја па имају приступ хардверу (камера, вибрација итд). Недостатак ових апликација је понекад недовољно брз одговор (кашњење, сецкање анимације и сл.) јер сваки уређај има различите могућности.

⁴ L. Barile, "Mobile technologies for libraries: A list of mobile applications and resources for development", *College & Research Libraries News* Vol. 7, No. 4 (2011), <https://crln.acrl.org/index.php/crlnews/article/view/8545/8878> (преузето 28. 4. 2020), doi:<https://doi.org/10.5860/crln.72.4.8545>.

⁵ Инстаграм, Твитер, Убер итд.

⁶ T. Manjula, "Library mobile apps: for effective services of library", *Journal of library & information communication technology* Vol. 5, No. 2 (2016): 20.

Мобилне апликације у библиотекама

Све више библиотека широм света део својих сервиса и услуга пружа и путем различитих врста мобилних апликација. Овај модел пословања омогућава да се на брз, ефикасан и нов начин задовоље различите потребе многобројних корисника.

Приликом креирања мобилне апликације за потребе библиотеке и њених корисника најпре треба узети у обзир неколико кључних питања и спровести одређене анализе које би помогле у доношењу одлуке о одабиру најподеснијег сервиса за креирање апликације, као и о најбољем типу апликације. Дакле, треба имати у виду колико је библиотека спремна да уложи у пројекат пружања оваквог сервиса, затим урадити истраживање о томе коју врсту уређаја и који тип апликација највише употребљавају корисници, као и то шта је њима најкорисније и најзанимљивије од библиотечких услуга. У том смислу било би корисно спровести истраживање и анкетирати кориснике како би се дошло до релевантних информација. Приликом доношења одлуке треба узети у обзир специфичност сваке библиотеке понаособ у погледу категорија корисника, фондова и услуга.⁷

Бројне су предности модела пословања који се фокусира на приближавање корисницима путем њихових мобилних уређаја. Пре свега, када се пореди традиционално библиотечко пословање са мобилним сервисима, може се приметити да је класичним пословањем потребно много времена да се изађе у сусрет потребама свих корисника, док је мобилном апликацијом могуће истовремено опслужити велики број захтева. Апликације су корисницима лако доступне, штеде им време јер не захтевају одлазак до библиотеке. Могу се користити невезано за временска или просторна ограничења и може им се приступити небројено пута.

Поред многих предности, апликације имају и неке недостатке: углавном се израђују на једном језику и писму што смањује циљну групу; захтевају одређени меморијски простор на локалном уређају; мање су прегледне услед величине екрана уређаја за који се праве и њиховом употребом се доводи у питање заштита личних података.

Апликације за библиотеке могу бити админастративно-сервисног типа; могу бити пут ка неким колекцијама и базама података; могу нудити виртуелне туре, послужити за едукацију или могу бити забавног карактера.

⁷ Националне, високошколске, јавне, специјалне библиотеке послују на различите начине.

Најзад, треба имати у виду да свака апликација захтева континуирано одржавање и ажурирање.

Примери апликација за библиотеке

Постоји много примера добрих апликација које могу инспирисати библиотекаре како да у сарадњи са програмерима осмисле апликације за потребе библиотеке. „Начелно се разликују три врсте апликација”, објашњава Јулија Бергман, која у својству инструкторке за информациону компетенцију саветује библиотеке како да развијају своје дигиталне стратегије, „прво, апликације за библиотечке каталоге које омогућују онлајн приступ, друго, такозване апликације за вредне фондове којима се омогућује приступ посебним деловима архива – попут вредних рукописа – и, коначно, апликације за проширену стварност у којима се комбинују информације из физичког света и онлајн подаци”⁸. Следи неколико примера како су велике светске библиотеке и неке од српских библиотека осмислиле своје апликације:

Конгресна библиотека у Вашингтону је незаобилазна када је реч о апликацијама за мобилне уређаје. На *AppStore* платформи могу се преузети апликације ове библиотеке за ајпед, ајфон, ајпод и за андроид уређаје. Има их неколико а прилагођене су различитим категоријама корисника.⁹ *LOC*¹⁰ апликација повезује кориснике са једном од најбогатијих дигиталних колекција на свету која броји милионе дигиталних јединица: фотографија, аудио и видео-записа, историјских докумената, рукописне грађе, књига, историјских новина и часописа, и још много друге дигитализоване грађе. *BARD Mobile* апликација је осмишљена, поред осталог, за особе са посебним потребама. Садржи десетине хиљада књига, часописа и музичких партитура у аудио и брајевим форматима. *Aesop for Children* је апликација намењена најмлађим корисницима, али и свим заљубљеницима у Езопове басне. Садржи колекцију басни са интерактивним анимацијама и

⁸ Patrick Wildermann, „Апликације у bibliotekama: Svet knjiga u pametnom telefonu”, *Kultura/Magazin* (Goethe Institut, 2014), <https://www.goethe.de/ins/cs/sr/kul/mag/20446958.html> (преузето 30. 4. 2020).

⁹ Library of Congress, „Mobile Apps from the Library of Congress”, <https://www.loc.gov/apps/> (преузето 7. 5. 2020).

¹⁰ LOC – Library of Congress.

очаравајућим илустрацијама. *National Book Festival*¹¹ апликација је настала за потребе организације истоименог великог фестивала књиге који се одржава у Вашингтону сваког августа. Садржи календар свих догађаја и активности, пружа могућност резервације места на презентацијама, заказивање сусрета са ауторима, мапе које треба да помогну кретање кроз Вашингтон. Постоје и линкови за друштвене медије како би се размењивали и делили утисци са другима путем ових мрежа. *The Congressional Record* је апликација информативног карактера, намењена свима које занима извештај са седница, дебата и попис званичних одлука Конгреса. Конгресна библиотека информације добија званичним путем од канцеларија Сената и Представничког дома.

*Second Canvas Biblioteca Nacional de España*¹² је апликација која служи за приступ колекцији одабраних дигитализованих издања из трезора Националне библиотеке Шпаније. Може се од 2018. преузети са *AppStore* платформе. Апликација „Друго платно Националне библиотеке Шпаније” издваја дела изузетне вредности и значаја за шпанску културну баштину и омогућава вам да им се приближите као никада до сада, истражујући радове у супер високој резолуцији, пратећи план који су осмислили и извели стручњаци из Националне библиотеке Шпаније. На овај начин можете открити детаље о симболима, темама, ликовима, техникама или контексту у којем су та дела настала.¹³ Ова апликација је одличан пример како национална библиотека помоћу оваквог алата може промовисати национално културно благо и омогућити да се изблиза „приђе” овако драгоценим примерцима зумирањем до најситнијих детаља. Дигитализација дела је урађена у изузетно квалитетној резолуцији. Колекција под називом *Tesoros de la Biblioteca Nacional de España*¹⁴ надограђује се и допуњава по избору библиотекара ове установе. Колекција се може прелиставати, увеличавати до невероватних детаља и делити путем друштвених мрежа, а апликација

¹¹ *Национални фестивал књиџе* је годишњи фестивал у организацији Конгресне библиотеке у Вашингтону. Окупља ауторе са фокусом на најпродаваније књиге, и хиљаде читалаца и заљубљеника у књиге. Манифестација је бесплатна и отворена за јавност, а посетиоци могу присуствовати бројним промоцијама књига, разговорима са ауторима уживо, потписивањима књига, панел дискусијама и другим дешавањима.

¹² Друго платно Националне библиотеке Шпаније, прев. са шпанског.

¹³ Biblioteca Nacional de España, “Nuevas obras, y ahora también audioguías, en la aplicación SC Biblioteca Nacional de España”, <http://www.bne.es/es/AreaPrensa/noticias2019/0329-nuevas-obras-y-audioguías-en-SC-Biblioteca-Nacional-de-Espana.html> (преузето 30. 4. 2020).

¹⁴ Блага Националне библиотеке Шпаније, прев. са шпанског; садржи књиге, рукописе, гравуре, мапе.

се може користити и без интернет конекције. Све дигитализоване стране у колекцији имају и пропратни текст који се може читати или слушати.

Једна од најпопуларнијих апликација у Кини, коју махом користе високошколске и универзитетске библиотеке, јесте апликација *WeChat Library*.¹⁵ *WeChat Library* је апликација за мобилне телефоне развијена и оптимизирана за потребе библиотека на основу истоимене постојеће платформе која повезује организациони систем библиотеке са могућностима мобилног телефона.¹⁶ Свака библиотека која се определи за овај сервис, може га прилагодити својим потребама. Кориснички интерфејс и функционални дизајн заснивају се на једноставности и високој функционалности. Може се користити и инсталирати на великом броју уређаја и оперативних система (мобилни телефони, таблети итд; *iOS, Android, Windows*). Путем ове платформе корисници се могу повезати са библиотеком на много начина: прегледање онлајн каталога, приступ дигиталним издањима, слање порука, групни разговор, резервација места у читаоници, могућност приступа едукативним садржајима и још много тога. Библиотека, такође, путем ове апликације омогућава да корисник може добити свој QR код који може користити уместо чланске карте за идентификацију приликом уласка у библиотеку, позајмљивања грађе итд.

У Србији су неке од запаженијих апликације за библиотеке настале 2016. године, када су промовисане две апликације: *mCOBISS* и апликација Градске библиотеке Панчево.

mCOBISS апликација, коју користе српске библиотеке, пратећи је сервис Кобис платформе и осмислио ју је Институт информацијских знаности из Марибора (ИЗУМ). Основна намена апликације је претрага онлајн каталога, а може се користити на андроид телефонима и таблетима.¹⁷ Корисник библиотеке упућује се у то где се одређена библиотека налази на мапи и обавештава се о основним подацима о библиотеци (контакт телефон, адреса, радно време итд.). Корисници апликације могу претра-

¹⁵ Chongqing University Library, Beijing Second Foreign Languages University, Kunming University of Science and Technology, Huazhong University of Science and Technology, Tsinghua University and Capital Medical University и многе друге библиотеке користе *WeChat Library* сервис.

¹⁶ Qunyi Wei and Yang Yang, "WeChat Library: a new mode of mobile library service", *The Electronic Library* Vol. 35, Iss. 1 (2017): 200. "WeChat Library is the mobile service platform developed and customized by a library based on the WeChat platform which realizes mobile service functions by connecting with the library management system..."

¹⁷ Google play, <https://play.google.com/store/apps/details?id=si.izum.mcobiss&hl=sr> (преузето 5. 5. 2020).

жити каталоге, али и обавити неке послове без одласка у библиотеку, као на пример резервација грађе, отказивање резервације, продужење рока позајмице, преглед позајмљене грађе. Поред тога постоји могућност да се направи списак омиљених књига и подели са другима. Исте 2016. године је Градска библиотека из Панчева осмислила једну од првих библиотечких апликацију за мобилни телефон у Србији.¹⁸ Путем поменуте апликације могуће је прегледати каталог панчевачке библиотеке, добити основне податке о библиотеци или се корисници могу информисати о књижевним вечерима и другим дешавањима у библиотеци.

Мобилна апликација Библиотеке града Београда постоји од 2017. године. Када је вест о апликацији осванула је на сајту Библиотеке: „Почев од 11. јануара 2017. године, осамдесет и шестог рођендана Библиотеке града Београда, нашим корисницима је доступна и андроид апликација.”¹⁹ Помоћу ње корисник може приступити календару догађаја и најавама програма, као и добити информације о ценовнику, учлањењу и свим огранцима Библиотеке града Београда. Апликација је доступна за све андроид и епл уређаје.

Мобилна апликација веб-сајта Народне библиотеке Србије може се пронаћи и инсталирати путем *Play Store* платформе. Садржи следећих девет целина: електронски каталог; дигитална библиотека; електронски водич; линк намењен корисницима са разним упутствима; линк за библиотекар; електронска издања; линк контакт; линк читаонице са опширним описима читалачких простора и распоредом места. За поједина документа постоји дугме које омогућава да садржај буде прочитан. Свакако треба истаћи дигиталну библиотеку и колекције штампаних и звучних књига, часописа и рукописне грађе, картографског материјала, библиотека легата, као и остале грађе која је део јавног националног добра.

¹⁸ Градска библиотека Панчево, „Мобилна апликација за панчевачку Библиотеку“, <https://www.biblioteka-pancevo.org.rs/mobilna-aplikacija-za-pancevacu-biblioteku/> (преузето 5. 5. 2020).

¹⁹ Библиотека града Београда, „Андроид апликација Библиотеке града Београда“, <https://www.bgb.rs/index.php/2014-10-06-08-24-27/1005-android-aplikacija-biblioteke-gradab-eograda> (преузето 5. 5. 2020).

Закључак

Мобилне апликације заузимају све важније место у библиотекарству пратећи тренд пораста употребе интернета преко мобилних телефона и приступања дигиталним садржајима путем преносивих уређаја. Један од важнијих модела употребе апликација у библиотекама до сада је био за приказ дигитализованих садржаја библиотечких фондова, слика и рашчитаних страница монографских и серијских публикација. Мобилне апликације у библиотекарству у највећем броју још не користе све предности мобилних уређаја и расположивих технологија, већ углавном представљају прилагођење библиотечких интернет презентација за мобилне телефоне и уређаје. Апликације виртуелне и проширене стварности и даље нису заступљене у библиотечком свету, нити се 3Д модели користе у великом броју путем апликација. Вештачка интелигенција, као преовлађујућа технологија општег типа на почетку треће деценије 21. века, све више је заступљена као технолошка основа или део апликација у многим областима, па се очекује да се ова тенденција убрзо прошири и на библиотеке. У Србији број библиотечких апликација за мобилне уређаје расте, али нажалост, пораст квантитета не прати промена квалитета. Мобилне апликације српских библиотека најчешће су само прилагођавање садржаја интерент презентација библиотека за мобилне уређаје, што постаје нарочито обесмишљено већим пробојем софтвера који омогућавају израду интернет презентација са инхерентном прилагођеношћу за мобилне уређаје. Очекујемо да у будућности српске библиотеке попут светских учине напор и искористе предности које мобилни уређаји пружају, а то је немогуће без дубинског промишљања стварних потреба корисника, који су у покрету или измештени из својих уобичајених радних окружења, за креирањем информација на основу података похрањених у библиотечким фондовима. Сам садржај и употреба нових технологија нису више довољни да би се овим потребама изашло у сусрет – потребно је промислити читав контекст употребе апликације, сценарије њеног коришћења, као и околности у којима ће настати информација у споју корисника са подацима из библиотечких фондова. Стога је неопходно почети не од нове технологије или података, већ од потреба корисника и могућности да се ове потребе испуне, а за то је потребно познавање навика и очекивања корисника, као и искуство у употреби мобилних уређаја, како би се разумеле њихове суштинске предности, које нису повезане са одређеном технолошком основом или скуповима доступних података. Уколико успеју у овом сложенем задатку, библиотеке

могу очекивати тенденцију повратка корисника и то првенствено путем коришћења библиотечких апликација које зарад поновног афирмисања библиотека, као места на којима се могу креирати корисне информације, треба да буду развијане јавним финансирањем, бесплатно доступне и које треба да обезбеде основу за коришћење других, традиционалних библиотечких услуга у већој мери у будућности. Апликације свакако не могу у потпуности заменити традиционалне библиотеке, али ће постати доминантне у пружању библиотечких услуга, уколико се библиотеке не определе или не буду смањеним јавним финансирањем осуђене на улогу резервата у којима се чувају неке лепе и племените успомене и артефакти из претходних технолошких ера.

Literatura

1. Barile, L. "Mobile technologies for libraries: A list of mobile applications and resources for development". *College & Research Libraries News* Vol. 7, No. 4 (2011), <https://crln.acrl.org/index.php/crlnews/article/view/8545/8878> (preuzeto 28. 4. 2020), doi:<https://doi.org/10.5860/crln.72.4.8545>.
2. Biblioteca Nacional de España. "Nuevas obras, y ahora también audioguías, en la aplicación SC Biblioteca Nacional de España", <http://www.bne.es/es/AreaPrensa/noticias2019/0329-nuevas-obras-y-audioguias-en-SC-Biblioteca-Nacional-de-Espana.html> (preuzeto 30. 4. 2020).
3. Biblioteka grada Beograda. „Android aplikacija Biblioteke grada Beograda”, <https://www.bgb.rs/index.php/2014-10-06-08-24-27/1005-android-aplikacija-biblioteke-grada-beograda> (preuzeto 5. 5. 2020).
4. Google Play, <https://play.google.com/store/apps/details?id=org.arhimedia.emgnbs&hl=en> (preuzeto 2. 5. 2020).
5. Gradska biblioteka Pančevo. „Mobilna aplikacija za pančevačku Biblioteku”, <https://www.biblioteka-pancevo.org.rs/mobilna-aplikacija-za-pancevacu-biblioteku/> (preuzeto 5. 5. 2020).
6. Library of Congress. "Mobile Apps from the Library of Congress", <https://www.loc.gov/apps/> (preuzeto 7. 5. 2020).
7. Manjula, T. "Library mobile apps: for effective services of library". *Journal of library & information communication technology*, Vol.5, No.2 (2016): 17-31.
8. Narodna biblioteka Srbije, "mCOBISS: Virtuelna biblioteka Srbije na mobilnim uređajima", <https://m.cobiss.si/sr/> (preuzeto 5. 5. 2020).

9. Pančevačko čitalište, „Aplikacije u bibliotekama svet knjiga u telefonu”, Gradska biblioteka Pančevo, <http://www.citaliste.com/aplikacije-u-bibliotekama-svet-knjiga-u-telefonu/> (preuzeto 9. 5. 2020).
10. Wei, Qunyi i Yang Yang. “WeChat Library: a new mode of mobile library service”. *The Electronic Library* Vol. 35, Iss 1 (2017): 198-208.
11. Wildermann, Patrick. “Aplikacije u bibliotekama: Svet knjiga u pametnom telefonu”. *Kultura/Magazin*. Goethe Institut, 2014, <https://www.goethe.de/ins/cs/sr/kul/mag/20446958.html> (preuzeto 30. 4. 2020).

Ivana R. Gavrilović

gavrilovic@ubsm.rs

Adam Sofronijević

sofronijevic@unilib.rs

University Library “Svetozar Marković”, Belgrade

MOBILE APPLICATIONS IN LIBRARIANSHIP

Abstract: Thanks to the rapid development of technologies for mobile phones and other portable devices (tablets, iPods, etc.), as well as the evolution of mobile applications, what was until recently a dream now it's a reality. We can now take a virtual tour through libraries and museums and even glance inside their treasure vaults, browse digital editions of old and rare books, examine important historical documents or manuscripts, read scientific articles online, or simply work through pending paperwork from our homes or any other place, at any time of the day or even night. The aim of this paper is to examine different types of applications and their possible use in different library services. The main intention of this paper is to encourage libraries to transform their operations by following modern trends, having in mind that almost every library user today has a mobile phone and actively uses its applications. The first part of the paper is dedicated to different types of mobile applications and their characteristics, while the second part presents several examples of good practices in the use of mobile applications in different types of libraries, both in Serbia and abroad.

Keywords: library mobile applications, modern library operation, mobile technologies, electronic sources.

Примљено: 20. маја 2020.

Исправке: 9. јуна 2020.

Прихваћено: 30. јуна 2020.